

Notat til Statsrevisorerne om
beretning om tilskud til dansk fiskeri
(FIUF-programmet 2000-2006)

Januar
2010

revision

revision

revision

**Opfølgning i sagen om tilskud til dansk fiskeri (FIUF-programmet 2000-2006)
(beretning nr. 10/2007)**

12. januar 2010

RN A201/10

I. Indledning

1. I mit notat til Statsrevisorerne af 19. juni 2008 i henhold til rigsrevisorlovens § 18, stk. 4, vurderede jeg de initiativer, som Statsrevisorernes beretning nr.10/2007 om tilskud til dansk fiskeri (FIUF-programmet 2000-2006) havde givet anledning til. Jeg tilkendegav, at jeg ville følge udviklingen på følgende områder:

Styringsgrundlaget for tilskud til dansk fiskeri

- Fødevareministeriets tiltag for at sikre en bedre målstyring
- Fødevareministeriets etablering af tydelig sammenhæng mellem de forskellige mål i EFF-programmet.

Administration af tilskud

- Inddragelse af tilskudsordningernes formål og de forventede effekter i vurderingen af ansøgningerne
- FødevareErhvervs initiativer i forhold til vurdering af ansøgninger
- FødevareErhvervs initiativer for at sikre et hurtigere afløb af EFF-programmets midler.

Programmets gennemførelse

- Fødevareministeriets tiltag for at sikre et bedre grundlag for evaluering af ordningernes effekt
- Fødevareministeriets løbende indsamling af information om, hvilke resultater og forandringer de enkelte projekter har medført
- Fødevareministeriets tiltag med henblik på at sikre, at tilskuddet til danske havne medfører størst mulig effekt.

2. Fødevareministeriet fremsendte i maj 2009 en redegørelse til Rigsrevisionen, som beskriver de hidtidige resultater af de initiativer, som ministeriet iværksatte på baggrund af Rigsrevisionens beretning og Statsrevisorernes bemærkninger. Rigsrevisionen afholdt herefter et møde med Fødevareministeriet, hvor redegørelsen og de iværksatte initiativer blev drøftet. Rigsrevisionen anmodede på dette møde om en opfølgende redegørelse, hvor nogle af de igangsatte aktiviteter blev nærmere beskrevet. Denne redegørelse blev fremsendt til Rigsrevisionen i september 2009. Endelig har Rigsrevisionen til brug for vurderingen af opfølgningen på programmets gennemførelse gennemgået registreringerne i FødevareErhvervs sagsbehandlersystem.

II. Styringsgrundlaget for tilskud til dansk fiskeri

Fødevareministeriets tiltag for at sikre en bedre målstyring og etablering af tydelig sammenhæng mellem de forskellige mål i EFF-programmet

3. Det fremgik af beretningen, at Fødevareministeriet havde etableret et formelt styringsgrundlag for FIUF-programmet, der dog ikke tydeligt tog udgangspunkt i programmets strategiske mål. Der var ikke etableret en tydelig sammenhæng mellem programmets 3 målniveauer, som kunne skabe klarhed over, hvordan de enkelte tilskudsordninger bidrog til at opfylde de strategiske mål.

4. Det nuværende EFF-program, som dækker perioden 2007-2013, blev godkendt nationalt i marts 2007 og af Europa-Kommissionen i december samme år. Rigsrevisionens beretning om FIUF-programmet blev afgivet i marts 2008. Fødevareministeriet har derfor ved udformning af EFF-programmet ikke kunnet tage højde for beretningens bemærkninger vedrørende FIUF-programmet. Størstedelen af tilskudsordningerne under EFF-programmet er identiske med ordningerne under FIUF-programmet.

5. Fødevareministeriet har efter EFF-programmets godkendelse og Rigsrevisionens beretning iværksat en række tiltag, som inden for rammerne af det godkendte program skal forbedre målstyringen af programmet.

6. Fødevareministeriet har for det samlede ministerområde igangsat udviklingen af et mål- og resultatstyringssystem, der løbende kan opgøre effekten af ministeriets indsats. Projektet startede i oktober 2008 og vil ifølge planen også være afspejlet i ministeriets resultatkontrakter. Ministeriet oplyser, at indsatser i relation til EU's programmer som fx EFF-programmet gradvist også vil blive omfattet af den nye styringstilgang, efterhånden som der igangsættes nye tilskudsordninger.

7. EFF-programmet indeholder mål på 3 niveauer. Den nationale strategi for programmet indeholder ét overordnet formål, som udmøntes i mål under 4 tematiske områder som fx bæredygtig udvikling af fiskeriområder. For hver af programmets tilskudsordninger er der fastsat specifikke mål, som skal bidrage til at opfylde målene under de tematiske områder og dermed også programmets overordnede mål.

Ministeriet anerkender, at sammenhængen mellem de enkelte mål i EFF-programmet kunne fremstå tydeligere. Ministeriet er derfor begyndt at synliggøre denne sammenhæng. Det sker ved, at ministeriet på nuværende tidspunkt har udarbejdet målhierarkier for nogle af programmets tilskudsordninger. Det indebærer, at der skabes tydelig sammenhæng mellem målene på de forskellige niveauer. Målhierarkier, der tydeliggør tilskudsordningernes sammenhæng med programmets mål, vil gradvist blive udarbejdet for flere tilskudsordninger under programmet.

8. Jeg finder det tilfredsstillende, at Fødevareministeriet har igangsat en proces, der skal forbedre målstyringen af EFF-programmet. Til brug herfor er Fødevareministeriet begyndt at udarbejde målhierarkier, som vil tydeliggøre sammenhængen mellem målene under EFF-programmet.

III. Administration af tilskud

Inddragelse af tilskudsordningernes formål og de forventede effekter i vurderingen af ansøgningerne

9. Det fremgik af beretningen, at Fødevareministeriet ved vurdering og prioritering af ansøgningerne i højere grad burde tage udgangspunkt i programmets mål.

10. Fødevareministeriet har opstillet krav til ansøgninger for at komme i betragtning til at opnå tilskud. Der er endvidere udarbejdet kriterier for prioritering af ansøgninger med udgangspunkt i målene for hver enkelt tilskudsordning, som fremgår af bekendtgørelsen for den pågældende ordning. Krav og kriterier har forinden været forelagt til godkendelse i Fiskeriud-

viklingsudvalget (tidligere Overvågningsudvalget). Ministeriet foretager nu som noget nyt en systematisk prioritering af indkomne ansøgninger med henblik på at sikre, at tilskud ydes til de projekter, som bedst muligt fremmer formålet med den pågældende tilskudsordning. Som led i denne prioritering vurderes de enkelte ansøgninger også på baggrund af ansøgers egne forventede effekter af projektet. De elementer, der indgår i vurderingen, vægtes efter, hvor væsentlige de er for tilskudsordningens formål.

11. Jeg finder det tilfredsstillende, at ministeriet nu foretager en systematisk prioritering af ansøgninger på grundlag af tilskudsordningernes formål og de forventede effekter.

Fødevarerhvervs initiativer i forhold til vurdering af ansøgninger

12. Det fremgik af beretningen, at komplekse ansøgninger i højere grad burde underkastes en uvildig faglig vurdering af eksperter for at sikre, at de bedste projekter prioriteres.

13. Ministeriet har oplyst, at der for 2 tilskudsordninger indhentes en uvildig faglig vurdering af alle ansøgninger om tilskud til projekter. Endvidere er ministeriet i forlængelse af etableringen af en ny tilskudsordning ultimo 2009 i gang med at etablere et udvalg af fagkyndige, der skal bistå med prioritering og udvælgelse af projekter inden for denne ordning. For projekter under de øvrige tilskudsordninger indhentes uvildig faglig vurdering efter en konkret vurdering af sagens faglige indhold og kompleksitet samt tilgængelighed af uvildig faglig ekspertise.

14. Jeg finder ministeriets initiativer tilfredsstillende.

Fødevarerhvervs initiativer for at sikre et hurtigere afløb af EFF-programmets midler

15. Det fremgik af beretningen, at Fødevarerministeriet burde sikre et hurtigere afløb af tilskudsmidler for at minimere risikoen for, at midlerne ved manglende anvendelse vil skulle tilbageføres til EU. Midlerne kan først anvendes til tilskudsmodtageren, når der foreligger dokumentation for afholdte tilskudsberettigede udgifter.

16. Ministeriet har efterfølgende forenklet procedurer for gennemførelse af obligatorisk myndighedskontrol, ligesom opmærksomheden om sagsbehandlingstider er skærpet ved at indskrive vejledende sagsbehandlingstider i relevante vejledninger.

Generelt er fristerne for anmodning om tilskudsudbetaling forkortet, og der er indført en rutinemæssig rykning for udgiftsdokumentation ved tilsagnsperiodens udløb. Ved større projekter undersøger ministeriet på et tidligt tidspunkt, om projektet kan forventes gennemført. Initiativerne har til formål at sikre, at tilskud, der ikke kan anvendes til de oprindeligt godkendte projekter, i stedet vil kunne tilgå andre projekter.

17. Jeg finder det tilfredsstillende, at ministeriet har gennemført en række initiativer, som reducerer risikoen for, at der skal tilbageføres midler til EU.

IV. Opfølgning på programmets gennemførelse

Fødevarerministeriets tiltag for at sikre et bedre grundlag for evaluering af ordningernes effekt og ministeriets løbende indsamling af information om de enkelte projekter

18. Det fremgik af beretningen, at grundlaget for evalueringer burde forbedres, ved at der løbende indsamles data til belysning af programmets målopfyldelse.

19. Fødevarerministeriet oplyser, at der under det nye EFF-program indsamles data om programmets effekter på 3 niveauer:

- Data, der indsamles i henhold til EU-forordningen. En del af disse data belyser de enkelte projekters output.

- Data fra hver ansøger om forventede resultater af det enkelte projekt, der ansøges om tilskud til. Derudover skal ansøger på de fleste tilskudsordninger indsende information om de opnåede resultater 2 og 5 år efter projektets afslutning.
- Data, der belyser den generelle udvikling inden for fiskeriet i Danmark. Denne dataindsamling er systematiseret i et samarbejde med Danmarks Statistik.

20. Fødevarerministeriet oplyser, at de indsamlede data vil blive analyseret og indgå i den løbende vurdering af programmets gennemførelse. Da det imidlertid er relativt få projekter, der er afsluttet, vedrører de foreliggende data på nuværende tidspunkt primært projekternes planlagte indhold og forventede resultater. Først på et senere tidspunkt vil der foreligge data om det realiserede output og resultater.

21. Rigsrevisionen har konstateret, at de indsamlede data på projektniveau registreres i sagsbehandlersystemet og dermed kan anvendes til at gennemføre evalueringer. Data fra Danmarks Statistik registreres ikke i FødevarerErhverv, men sendes direkte til Fødevarerministeriet.

22. Fødevarerministeriets årlige rapport til Europa-Kommissionen indeholder fra 2008 også vurderinger af, i hvilket omfang programmet er på rette vej i forhold til de mål, der er opstillet inden for de 4 tematiske områder i programmet. Rapporten for 2008 konstaterer, at der på nogle områder allerede er opnået positive resultater, mens der på andre områder endnu ikke kan konstateres nogen udvikling i forhold til de opstillede effektmål.

23. Jeg finder det tilfredsstillende, at ministeriet gennem løbende indsamling og registrering af data fra de enkelte projekter har forbedret grundlaget for at gennemføre evalueringer af ordningernes effekt.

Fødevarerministeriets tiltag med henblik på at sikre, at tilskuddet til danske havne medfører størst mulig effekt

24. I beretningen anførte Rigsrevisionen – i lighed med den opfølgende evaluering af FIUF-programmet fra 2005 – at Fødevarerministeriet burde gennemføre en national analyse af den danske fiskerihavnskapacitet. Det skulle ske for at sikre, at tilskudsordningen vedrørende fiskerihavne ikke bidrager til at opbygge overkapacitet i de danske havne.

25. Ministeriet besluttede i sommeren 2009 at iværksætte en evaluering af fiskerihavnsordningen, herunder de effekter, der er opnået under ordningen. Evalueringen, der forventes afsluttet i januar 2010, vil danne grundlag for en eventuel tilpasning af den nuværende fiskerihavnsordning, som bl.a. vil kunne bidrage til at sikre, at havnekapaciteten er hensigtsmæssig.

26. Jeg finder det tilfredsstillende, at Fødevarerministeriet har iværksat en særskilt evaluering af fiskerihavnsordningen, som også vil omfatte en vurdering af kapaciteten i de danske havne. Set i lyset af, at den opfølgende evaluering af FIUF-programmet allerede i 2005 advarede mod risiko for at opbygge overkapacitet i de danske havne, finder jeg dog, at Fødevarerministeriet burde have taget initiativ til en sådan evaluering på et tidligere tidspunkt.

V. Sammenfatning

27. Jeg finder, at Fødevarerministeriet på tilfredsstillende måde har iværksat initiativer på de områder, som jeg tilkendegav, at jeg ville følge op på.

Jeg betragter hermed sagen som afsluttet.

Henrik Otbo